

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пономарьова Олександра Сергійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого частини четвертої статті 183, частини третьої статті 315 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
30 вересня 2026 року
№ 244-3(I)/2026

Справа № 3-185/2026(395/26)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Петришина Олександра Віталійовича – головуєчого,
Олійник Алли Сергіївни – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пономарьова Олександра Сергійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого частини четвертої статті 183, частини третьої статті 315 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Олійник А.С. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Пономарьов О.С. із клопотанням перевірити на відповідність статтям 3, 8, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, другій статті 29, частинам першій, другій статті 55,

частині першій статті 62, частині другій статті 64, частині другій статті 124 Конституції України (конституційність) абзац восьмий частини четвертої статті 183, частину третю статті 315 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до абзацу восьмого частини четвертої статті 183 Кодексу „під час дії воєнного стану слідчий суддя, суд при постановленні ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, враховуючи підстави та обставини, передбачені статтями 177 та 178 цього Кодексу, має право не визначити розмір застави у кримінальному провадженні щодо злочину, передбаченого статтями 109–114², 258–258⁶, 260, 261, 402–405, 407, 408, 429, 437–442¹ Кримінального кодексу України“.

Згідно з частиною третьою статті 315 Кодексу „під час підготовчого судового засідання суд за клопотанням учасників судового провадження має право обрати, змінити, продовжити чи скасувати заходи забезпечення кримінального провадження, в тому числі запобіжний захід, обраний щодо обвинуваченого. При розгляді таких клопотань суд додержується правил, передбачених розділом II цього Кодексу“.

2. Пономарьов О.С. твердить, що застосування оспорюваних приписів Кодексу „дозволяє без будь-яких нормативних критеріїв та індивідуального мотивування виключити єдину передбачену законом альтернативу триманню під вартою“, а також що „доля єдиної передбаченої законом альтернативи триманню під вартою поставлена в залежність не від результату судового дослідження індивідуальних обставин, а від нічим не обмеженого розсуду, передумовою якого є сама лише стаття обвинувачення“, що не відповідає статтям 3, 8, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, другій статті 29, частинам першій, другій статті 55, частині першій статті 62, частині другій статті 64, частині другій статті 124 Конституції України.

Суб'єкт права на конституційну скаргу також зазначає, що частина третя статті 315 Кодексу не відповідає статті 8, частинам першій, другій статті 29, частині першій статті 62, частині другій статті 64 Конституції України „у тій мірі, в якій вона допускає продовження тримання під вартою під час судового провадження за відсутності встановленого законом граничного сукупного строку“.

На підтвердження своєї позиції автор клопотання посилається, зокрема, на приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, практику Європейського суду з прав людини та приписи Кодексу, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України керується таким.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності абзацу восьмого частини четвертої статті 183, частини третьої статті 315 Кодексу, натомість фактично висловив незгоду із застосуванням судами оспорюваних приписів Кодексу та судовими рішеннями в його справі щодо обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі юридичних норм, які відповідають цим обставинам; пошук та аналіз таких норм для їх застосування до конкретного випадку є складовими правозастосування і не належать до повноважень Конституційного Суду України [ухвали від 31 березня 2010 року № 15-у/2010, від 3 липня 2014 року № 73-у/2014, від 24 лютого 2016 року № 14-у/2016, Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України від 20 листопада 2019 року № 70-у(II)/2019].

Крім того, висловлення незгоди із судовими рішеннями не можна вважати обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Кодексу [ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 6 червня 2018 року № 17-у(II)/2018, від 23 лютого 2022 року № 5-у(II)/2022, від 7 вересня 2022 року № 5-уп(II)/2022].

Наведене свідчить про те, що конституційна скарга Пономарьова О.С. не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Пономарьова Олександра Сергійовича щодо

відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого частини четвертої статті 183, частини третьої статті 315 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**